

Veel gestelde vragen (FAQ)

1. **Wat is het doel van de Landsverordening identificatie bij dienstverlening (LID) en de Landsverordening melding ongebruikelijke transacties (LvMOT) en op welke instellingen zijn deze landsverordeningen van toepassing?**

De LID en de LvMOT hebben een tweeledig doel namelijk het voorkomen van het misbruiken van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en financieren van terrorisme en het bestrijden van het witwassen van geld en financieren van terrorisme.

De LID en de LvMOT zijn thans van toepassing op:

- Lokale banken
- Centrale Bank van Curaçao & Sint Maarten
- Internationale banken
- Instellingen die geld naar het buitenland overmaken
- Spaar & Krediet coöperaties
- Instellingen of ondernemingen die credit cards uitgeven
- Levensverzekeringsbedrijven en tussenpersonen
- Trust maatschappijen
- Geldtransactiekantoren
- Casino's
- Autohandelaren
- Juweliers
- Advocaten
- Notarissen en kandidaat-notarissen
- Belastingadviseurs
- Accountants
- Makelaars in onroerende zaken
- Administratiekantoren

2. Op welke instellingen houdt het Meldpunt toezicht?

Het Meldpunt is als toezichthouder aangewezen op de naleving van de LID en de LvMOT door de volgende niet financiële instellingen en beroepen:

- Autohandelaren
- Juweliers
- Makelaars in onroerende zaken
- Advocaten
- Notarissen en kandidaat-notarissen
- Belastingadviseurs
- Accountants
- Administratiekantoren

Naast het Meldpunt zijn er nog drie toezichthouders die verantwoordelijk zijn voor toezicht op de naleving van de anti-witwaswetgeving met betrekking tot de andere instellingen. Deze toezichthouders zijn:

- De Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten
- De Stichting "Gaming Control Board"
- De Raad voor de kansspelen langs elektronische weg

3. Per wanneer zijn de LID en de LvMOT van toepassing voor de meldplichtige instellingen die onder het toezicht van het Meldpunt vallen?

De LID en de LvMOT zijn van toepassing per 15 mei 2010. Bij identificatie kan onderscheid worden gemaakt tussen nieuwe en bestaande cliënten. Nieuwe cliënten dienen direct te worden geïdentificeerd, voorafgaande aan de dienstverlening. In dit verband wordt onder nieuwe cliënt verstaan, de cliënt die zich op of na 15 mei 2010 bij de dienstverlener meldt. Bij bestaande cliënten, dat wil zeggen cliënten die al cliënt zijn bij de dienstverlener op 15 mei 2010, dient geïdentificeerd te worden zodra en vóórdat er aan deze cliënten een nieuwe dienst wordt verleend. Identificatie kan achterwege blijven voor bestaande cliënten aan wie een doorlopende dienst wordt verleend waarmee de dienstverlener vóór 15 mei 2010 begonnen is. Indien de dienstverlener twijfelt of sprake is van een doorlopende dienst of een nieuwe dienst, wordt het aanbevolen om in ieder geval tot identificatie over te gaan.

4. Wiens identiteit moet worden vastgesteld bij vertegenwoordiging?

De dienstverlener dient de identiteit van de natuurlijke persoon die namens een cliënt of namens een vertegenwoordiger van een cliënt bij haar verschijnt, vast te stellen. Indien het verzoek tot dienstverlening door tussenkomst van een andere beroepsbeoefenaar wordt gedaan weet de dienstverlener (dan wel kan deze vermoeden) dat de beroepsbeoefenaar die het verzoek tot dienstverlening doet, niet voor zichzelf optreedt maar voor een ander. Ook deze belanghebbende dient door de dienstverlener geïdentificeerd te worden.

5. Hoe dient identificatie te geschieden?

De wijze van identificatie wordt voorgeschreven door de LID en is afhankelijk van de juridische hoedanigheid en nationaliteit van de betrokken (rechts) perso(o)n(en). In de voorschriften en richtlijnen ter uitvoering en interpretatie van de LID en de LvMOT (te downloaden van deze website) wordt de wijze van identificatie uitvoerig omschreven.

6. Wat is het standpunt van het Meldpunt met betrekking tot de identificatie van buitenlandse natuurlijke personen (LID artikel 3, eerste lid)

Het standpunt van het meldpunt inzake toepassing van artikel 3, eerste lid, LID, voor zover het de identificatie van niet-ingezetenen betreft, is dat geen gewaarmerkt afschrift of uittreksel van de Burgerlijke Stand van de woon- of verblijfplaats van de cliënt nodig is wanneer deze niet-ingezetene in persoon door de dienstverlener is geïdentificeerd met behulp van een van de documenten genoemd in artikel 3, eerste lid.

Indien dit geval zich in de praktijk voordoet dan is het dus niet meer nodig dat de dienstverlener in zijn file een gewaarmerkt afschrift of uittreksel van de Burgerlijke Stand van de woon- of verblijfplaats van deze cliënt (niet-ingezetene) dient te bewaren. De dienstverlener dient in zijn dossier o.m. wel aangetekend te hebben wat de werkelijke woon- en verblijfplaats is van de cliënt, voor zover dit niet uit het gebruikte identificatiedocument blijkt.

7. Dient de dienstverlener een bestaande cliënt voor elke dienst opnieuw te identificeren?

Indien een cliënt en UBO in overeenstemming met de bepalingen van de LID is geïdentificeerd, hoeft niet voor elke dienst opnieuw weer identificatie plaats te vinden. Eenmalige identificatie conform de LID is voldoende. De dienstverlener mag vertrouwen op de reeds door hem uitgevoerde maatregelen tot vaststelling van de

identiteit, tenzij er twijfel bestaat over de juistheid van de gegevens. In dit kader wordt verwezen naar het bepaalde in artikel 3, zesde lid, van de LID. Dit artikellid bepaalt dat de dienstverlener zorg draagt voor de juiste identiteitsgegevens. Vervolgens wordt bepaald dat wanneer blijkt dat deze gegevens niet meer overeenstemmen met de werkelijkheid, de dienstverlener verplicht is de gewijzigde identiteitsgegevens aan te passen.

8. Dient de dienstverlener het identiteitsbewijs van de cliënt 'up to date' te houden?

De dienstverlener dient de cliënt te identificeren aan de hand van een geldig identiteitsbewijs voorafgaand aan de dienstverlening. Op het moment dat een bestaande cliënt en UBO bij de dienstverlener een dienst afneemt en de dienstverlener niet beschikt over een geldig identiteitsdocument in zijn file dan dient de dienstverlener voorafgaand aan de dienstverlening, een geldig identiteitsdocument aan te vragen.

9. Kan de dienstverlener een derde vragen om namens hem een cliënt te identificeren?

In tegenstelling tot de Nederlandse wetgeving (WWFT) is in de LID geen expliciete bepaling opgenomen op grond waarvan de dienstverlener kan afgaan op Customer Due Diligence (CDD) maatregelen die zijn toegepast op een tussenpersoon of een derde. Het Meldpunt heeft ter voorkoming van onredelijke belasting die eigen identificatie door de dienstverlener met zich mee kan brengen gebruik gemaakt van zijn bevoegdheid tot het uitbrengen van voorschriften en richtlijnen waarin is opgenomen (zie paragraaf 2.2.1.4) dat een dienstverlener onder voorwaarden mag vertrouwen op CDD maatregelen welke zijn uitgevoerd door een tussenpersoon of een derde. Deze voorwaarden zijn:

- De dienstverlener zal zich ervan moeten vergewissen dat de tussenpersoon of derde die de eerste identificatie heeft uitgevoerd onder toezicht van gelijke strekking staat ten aanzien van het identificeren;
- De dienstverlener zal zich ervan moeten vergewissen dat het toezicht op deze regelgeving in het betreffende land ook effectief is;
- De dienstverlener dient onmiddellijk de nodige informatie van de tussenpersoon of derde te verwerven met betrekking tot de uitgevoerde CDD-maatregelen;
- De dienstverlener dient kopieën van de originele identiteitsgegevens en andere relevante documentatie met betrekking tot de CDD-vereisten in zijn dossier te hebben.

Gelet op het vorenstaande kan dus worden geconcludeerd dat de dienstverlener niet kan volstaan met een verklaring van de tussenpersoon of derde dat de identiteitsgegevens zich in het dossier van die tussenpersoon of derde bevinden.

Voorts dient de dienstverlener zelf de identificatie en verificatie uit te voeren en te volbrengen indien er twijfels zijn gerezen over de uitgevoerde CDD-maatregelen door de tussenpersoon of derde.

10. In geval de identiteit van de rechtspersoon wordt vastgesteld met behulp van een gewaarmerkt uittreksel van de Kamer van Koophandel en Nijverheid, dient de dienstverlener in zijn dossier het originele gewaarmerkte uittreksel te bewaren of kan volstaan worden met een kopie van het gewaarmerkte uittreksel?

Ingevolge artikel 3, derde lid, LID wordt de identiteit van een rechtspersoon o.m. vastgesteld met behulp van een gewaarmerkt uittreksel uit het register van de Kamer van Koophandel of een soortgelijke instelling, in het land van vestiging. De dienstverlener dient in zijn dossier het **originele** gewaarmerkte uittreksel te bewaren, tenzij de dienstverlener op grond van paragraaf 2.1.1.4. van de Voorschriften en Richtlijnen vertrouwt op CDD-maatregelen verricht door een tussenpersoon of derde. In dat geval kan de dienstverlener volstaan met een kopie van het gewaarmerkte uittreksel, dat hij van de tussenpersoon of derde heeft ontvangen.

11. In het geval de cliënt een rechtspersoon is, dient de dienstverlener dan van alle bestuurders een gewaarmerkt kopie paspoort of ander identiteitsdocument in zijn dossier te hebben?

Ingevolge artikel 3, tweede lid, LID wordt de identiteit van een rechtspersoon vastgesteld met behulp van een gewaarmerkt uittreksel uit het register van de Kamer van Koophandel en Nijverheid of een soortgelijke instelling als die van de Kamer van Koophandel. De dienstverlener dient in zijn dossier te hebben het originele gewaarmerkte uittreksel tenzij de dienstverlener op grond van paragraaf 2.1.1.4 van de Voorschriften en Richtlijnen vertrouwt op CDD-maatregelen verricht door een tussenpersoon of derde. In dat geval kan de dienstverlener volstaan met een kopie van het gewaarmerkte uittreksel, dat hij van de tussenpersoon of derde heeft ontvangen (zie vraag 9). Daarnaast dient ten aanzien van de buitenlandse gemachtigde van deze rechtspersoon waarmee de dienstverlener handelt uw dossier voorzien te zijn van een kopie van één van de in artikel 3, eerste lid, LID genoemde documenten vergezeld van een gewaarmerkt afschrift of uittreksel van de Burgerlijke Stand van de woon- of verblijfplaats.

12. Dient de dienstverlener een 'erkende' financiële instelling die cliënt is te identificeren?

Indien een 'erkende' financiële instelling zich als cliënt meldt bij de dienstverlener, dan hoeft de dienstverlener deze cliënt niet te identificeren indien deze instelling is vrijgesteld op grond van artikel 2, vierde lid, LID. De dienstverlener dient na te gaan of het inderdaad gaat om een als zodanig van identificatie vrijgestelde instelling. Daarnaast zal de identiteit van de vertegenwoordiger toch moeten worden vastgesteld, om te kunnen beoordelen of hij namens de vrijgestelde instelling optreedt of voor iemand anders.

13. Hoever reikt de onderzoeksplicht van de dienstverlener om de werkelijke 'ultimate beneficial owner' (UBO) van een rechtspersoon te achterhalen?

Het verplichte onderzoek naar de UBO is ingegeven door het feit dat bij witwassen gebruik wordt gemaakt van allerlei constructies om de ware herkomst van geld te verhullen. Daarbij kunnen (buitenlandse) rechtspersonen een rol spelen. De kwetsbaarheid van rechtspersonen in verband met witwassen en financiering van terrorisme is uitvoerig aan de orde gesteld in het typologierapport van de FATF "Misuse of corporate vehicles" dat in oktober 2006 verscheen. De juridische eigenschappen die het een rechtspersoon mogelijk maken op relatief eenvoudige wijze deel te nemen aan het rechtsverkeer- het optreden onder een handelsnaam, het snel kunnen wisselen van bestuur en de verhandelbaarheid van aandelenkapitaal, kunnen personen in staat stellen om op anonieme wijze opbrengsten verkregen uit misdrijven onder te brengen in een rechtspersoon. Om te voorkomen dat achter een rechtspersoon of keten van rechtspersonen schuilgaande natuurlijke personen op volledige anonieme wijze kunnen deelnemen aan het rechtsverkeer, is in de LID de verplichting opgenomen om de identiteit van de UBO vast te stellen, indien die er is.

Op grond van de Voorschriften en Richtlijnen dient de dienstverlener naast de identificatie en verificatie van de UBO, redelijke maatregelen te nemen om inzicht te verkrijgen in de eigendom- en zeggenschapsstructuur van de cliënt, in casu de rechtspersoon (organogram, groepsschema etc.). Uitgangspunt is dat de dienstverlener de structuur niet alleen maar kent maar ook begrijpt.

Gelet op het vorenstaande en onder verwijzing naar artikel 5 juncto artikel 2, eerste lid LID, dient de dienstverlener door te blijven vragen tot de UBO achter de hele structuur bekend is. Bij rechtspersonen met toonderaandelen is de identiteit van de UBO mogelijk niet traceerbaar. Van rechtspersonen met aandelen aan toonder die vertegenwoordigd worden door een trustkantoor dient de identiteit van de UBO bij

het trustkantoor bekend te zijn en kan het trustkantoor daarover een schriftelijke verklaring afleggen.

14. Wat moet de dienstverlener doen wanneer hij geen of onvoldoende informatie krijgt over de UBO?

Indien de identiteit van de UBO niet kan worden vastgesteld dan dient de dienstverlener de gevraagde transactie niet uit te voeren. In dit kader wordt verwezen naar het bepaalde in artikel 8 LID. In dit artikel wordt bepaald dat het de dienstverlener is verboden een dienst te verlenen indien de identiteit van de **cliënt** niet op de bij de LID voorgeschreven wijze is vastgesteld.

15. Het Meldpunt kan op grond van de LID, de LvMOT en de voorschriften en richtlijnen elk dossier opvragen. Wat moet de dienstverlener zich hierbij voorstellen?

Voor wat betreft de wijze waarop een dossieronderzoek plaatsvindt, kan worden opgemerkt dat de desbetreffende dossiers door het Meldpunt zelf worden geselecteerd. Risicofactoren als branchetype, cliënt, transactiewaarde etc. spelen daarbij een rol. Inzicht in deze risicofactoren kan blijken uit een vooraf verstrekte (cliënten) overzicht.

16. Wat zijn de criteria voor het bepalen of een transactie 'ongebruikelijk' is?

Of een transactie als ongebruikelijk moet worden aangemerkt, wordt vastgesteld aan de hand van bepaalde objectieve en subjectieve indicatoren. Een dergelijke transactie kan daarna na gedegen analyseonderzoek door het Meldpunt als verdacht worden doorgemeld aan de opsporing- en vervolgingsautoriteiten.

Bij de objectieve indicatoren is uitsluitend de transactie bepalend bij de vraag of er gemeld dient te worden. Er is met andere woorden geen ruimte voor een eigen beoordeling van de transactie door de meldingsplichtige. Wordt de transactie in de indicatoren omschreven als een transactie waarbij melding verplicht is (objectief) dan dient deze transactie aan het Meldpunt gemeld te worden. Bij de subjectieve indicatoren zijn niet de objectieve kenmerken van de transactie maar het subjectieve oordeel van de meldingsplichtige centraal in de beslissing een transactie als ongebruikelijk aan het Meldpunt te melden. Het vorenstaande houdt in dat de melder

in dit geval aan de hand van de omstandigheden een afweging maakt of melding op zijn plaats is.

Er zijn bij de Beschikking indicatoren ongebruikelijke transacties (P.B. 2010, no. 27) voor de vrije beroepsbeoefenaren en handelaren in voertuigen, edelstenen, edele metalen, sieraden en juwelen twee objectieve indicatoren en 1 subjectieve indicator vastgesteld. Deze zijn als volgt:

Objectieve indicatoren

- Alle transacties die in verband met witwassen of de financiering van terrorisme aan de politie of justitie worden gemeld
- Contante transacties boven een bedrag van NAF. 20.000,--. Hieronder vallen ook cheques aan toonder en soortgelijke betaalmiddelen. Bij deze indicator gaat het zowel om contante ontvangsten en/of uitbetalingen door de vrije beroepsbeoefenaar. Ook de situatie dat een vrije beroepsbeoefenaar de contanten niet accepteert maar zijn cliënt begeleidt of verwijst naar de bank om daar het geld op zijn rekening te storten, valt onder de objectieve indicator. Het is immers een transactie door tussenkomst van de vrije beroepsbeoefenaar.

Subjectieve indicatoren

- Transacties waarbij aanleiding is om te veronderstellen dat ze verband kunnen houden met witwassen of financiering van terrorisme.

De voorschriften en richtlijnen van het Meldpunt bevatten een aantal richtsnoeren die als hulpmiddel kunnen dienen bij de afweging door de dienstverlener of er sprake is van een ongebruikelijke transactie (bijv. ongebruikelijke transactie met betrekking tot de herkomst qua land van de cliënt en/of het geld, legitimatie van de cliënt, het financiële verkeer etc. etc.).

17. Mag een cliënt worden geïnformeerd dat een melding is gedaan bij het Meldpunt?

De instelling mag de cliënt niet mededelen dat een melding is of zal worden gedaan. Als dit toch wordt gedaan dan levert dit op grond van artikel 23 van de LvoMoT een strafbaar feit op.

18. Welke landen worden thans door de FATF aangemerkt als landen die onvoldoende actie nemen tegen het witwassen van geld en terrorismefinanciering?

De namen van landen die door de FATF worden aangemerkt als hoge risico gebieden vallen uiteen in drie groepen t.w.

1. Landen waartegen de FATF eerder maatregelen heeft genomen;
2. Landen met strategische tekortkomingen op het gebied van het bestrijden van witwassen van gelden en terrorismefinanciering en die zich (nog) niet hebben willen committeren om deze tekortkomingen te adresseren;
3. Landen met strategische tekortkomingen op het gebied van het bestrijden van witwassen van gelden en terrorismefinanciering, die hebben toegezegd de door FATF in kaart gebrachte tekortkomingen aan te pakken.

De Toezichthouder geeft de melders die onder het toezicht vallen, de actuele stand van zaken van landen die door de FATF als 'high risk jurisdiction' worden aangemerkt. De dienstverlener dient ten aanzien van cliënten en transacties die afkomstig zijn uit dan wel gerelateerd zijn aan bedoelde 'high risk jurisdictions' altijd een verscherpt cliëntenonderzoek uit te voeren.

19. Indien de identiteit van de rechtspersoon wordt vastgesteld met behulp van een *originele* gewaarmerkt uittreksel van de Kamer van Koophandel en Nijverheid en deze in zijn dossier uittreksel is bewaard. Moet dan toch bij elke nieuwe dienstverlening voor dezelfde rechtspersoon een nieuwe *originele* gewaarmerkte uittreksel worden opgevraagd?

Indien de dienstverlening binnen een jaar plaatsvindt dan kan worden volstaan met het *originele* gewaarmerkt uittreksel die zich al in het dossier bevindt. **Echter** de OTG moet wel, **bij elke nieuwe dienstverlening**, verifiëren dat er geen wijzigingen zijn in de structuur en directie van de rechtspersoon. Indien er wijzigingen zijn geweest dan moet **wel** een nieuwe *originele* gewaarmerkte uittreksel worden opgevraagd. Indien meer dan een jaar is verstreken sinds de laatste dienstverlening, aan deze rechtspersoon, dan moet altijd een nieuwe *originele* gewaarmerkte uittreksel worden opgevraagd en in het dossier worden bewaard.

20. Dient de (kandidaat) notaris een transactie als ongebruikelijk aan te merken indien de cliënt de waarborgsom (NAF. 11.000,-) middels een bankcheque aan de notaris voldoet?

Voor de (kandidaat) notaris zijn 2 objectieve indicatoren vastgesteld, zijnde:

- Transacties die in verband met witwassen of terrorismefinanciering aan de politie worden gemeld.
- Contante transacties boven een bedrag van NAF. 20.000,--.

Indien op een transactie de objectieve indicator van toepassing is, dan is de dienstverlener gehouden te melden aan het Meldpunt. In het voorbeeld is er geen

objectieve indicator van toepassing op de transactie. Dit houdt in dat geen melding op grond van een objectieve indicator dient plaats te vinden.

De (kandidaat) notaris dient vervolgens na te gaan of in het onderhavige geval de subjectieve indicator van toepassing is. De subjectieve indicator geeft aan dat een transactie als ongebruikelijk moet worden aangemerkt door de dienstverlener indien er aanleiding is om te veronderstellen dat de transactie verband kan houden met witwassen of de financiering van terrorisme. Een transactie dient als ongebruikelijk te worden aangemerkt indien bijv. de herkomst van het geld of de betrokken geldstromen onduidelijk is en de cliënt geen afdoende verklaring voor wat betreft de herkomst kan geven, dan dient de dienstverlener deze transactie als ongebruikelijk aan te merken en te melden bij het Meldpunt. Bij de beoordeling van de vraag wat de herkomst van de gelden zijn, spelen ook de volgende aspecten een rol. De dienstverlener dient door middel van het door hem uit te voeren cliëntenonderzoek het risicoprofiel van zijn cliënt te kennen, de dienstverlener dient met andere woorden inzicht te hebben in wie zijn cliënt is met wie hij zaken doet. Indien een cliënt een transactie verricht die niet strookt met het opgemaakte risicoprofiel, in combinatie met een bankcheque waarvan de herkomst onduidelijk is, dan dient in een dergelijk geval tot melding te worden overgegaan.